



# Ҳаёт ва хизмати мо

## ДАФТАРИ ВОХҶҶРӢ

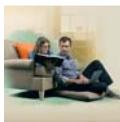
### Намунаи пешниҳодот

#### ПЕШНИҲОДИ 1

**Савол:** Ҳама мехоҳад, ки сиҳату саломат бошад. Ба фикри шумо, чӣ кор кунем, ки худро аз касалиҳо нигоҳ дорем?

**Оят: Мс 22:3**

**Фикр:** Аз ҳама касалиҳо худро нигоҳ доштан номумкин аст, лекин қадамҳое ҳастанд, ки дар пешгирии бисёр касалиҳои сирояткунанда ёрдам мекунанд. Яке аз чунин қадамҳо ин пеш аз хӯрдани хӯрок бо собун шустани даст аст.



#### ЧАРО КИТОБИ МУҚАДДАСРО БОЯД ОМЎХТ? (видеонавор)

**Савол:** Ба фикри шумо, дунё дар дасти Худо аст? [Ҷавобро гуш кунед.] Ҷавоби Китоби Муқаддасро аз ин видеонавор фаҳмидан мумкин аст. [Видеонаворро монед.]

**Давоми гап:** Дар боби 11-и ин китоб фаҳмонда мешавад, ки Худо сабабгори ранҷу азоб нест ва ба қарибӣ чӣ кор кардани аст. [Китоби «Таълимот» ё «Китоби Муқаддас ба мо чиро таълим медиҳад?»-ро нишон диҳед.]



#### ҲАҚИҚАТРО ТАЪЛИМ ДИҲЕД

**Савол:** Ба фикри шумо, ранҷу азоби мо аз тарафи Худо аст?

**Оят: Яқ 1:13**

**Ҳақиқат:** Дарду азоби мо аз тарафи Худо нест. Ранҷу азоб аз Шайтон ва аз одамони бад сар мезанад. Баъзан бошад, мо аз сабаби дар ҷой ё вақти номуносиб буданамон азоб мекашем.

### ПЕШНИҲОДИ ХУДРО ТАЙЁР КУНЕД

**Сарсухан:**

**Оят:**

**Фикр:**

- Суруди 16 ва дуо
- Пешгуфтор (3 дақ. ё камтар)

### ГАНҶҶОИ КАЛОМИ ХУДО

- «Биёед, ба кӯҳи Худованд... бароем» (10 дақ.)  
[Видеонавори «Шиносой бо китоби ИшаӢё»-ро монед.]

Иш 2:2, 3 — «Кӯҳи хонаи Худованд» гуфта ибодати пок дар назар дошта шудааст (*ip-1-U* саҳ. 38–41, сарх. 6–11; саҳ. 44, 45, сарх. 20, 21)

Иш 2:4 — Хизматгорони Худо чангро дигар ҳеч гоҳ таълим намегиранд (*ip-1-U* саҳ. 46, 47, сарх. 24, 25)

- Чустуҷӯи ганҷҳои рӯҳонӣ (8 дақ.)

Иш 1:8, 9 — Ба кадом маъно «духтари Сион мисли чайлае дар тоқзор» мебошад? (*w06-U* 1.12 саҳ. 8, сарх. 5)

Иш 1:18 — Маънои суханони «биёед исбот намоем» чист? (*w06-U* 1.12 саҳ. 9, сарх. 1; *it-U* «Примирение (Ошти)», сарх. 11)

Ман дар бораи Яхува чӣ фаҳмидам?

Кадам фикрхоро дар хизмат истифода бурда метавонам?

- Хониши Китоби Муқаддас (4 дақ. ё камтар): Иш 5:1–13

### ДАР КОРИ МАВЪИЗА БОҒАЙРАТ БОШЕД

- Барои ин моҳ пешниҳод тайёр кунед (15 дақ.): Муҳокима. Аз се воизи ботаҷриба хоҳиш кунед, ки дар асоси пешниҳодоти саҳифаи аввал ду ё се намоишро тайёр кунанд. Воизонро барангезед, то пешниҳоди худро тайёр кунанд.

### БА МАСЕҶ ПАЙРАВИ КУНЕД

- Суруди 7
- Ниёзҳои маҳаллӣ. (7 дақ.) Аз «Солнома» дарсҳои манфиатнокро муҳокима кардан мумкин аст (*yb16-U* саҳ. 32, сарх. 3; саҳ. 34, сарх. 1).
- «Маҳорати худро дар хизмат беҳтар мегардонем. Ба воситаи китоби “Худро дар муҳаббати Худо нигоҳ доред” одамонро ба ҳақиқат ҷалб кунед» (8 дақ.) Муҳокима. Шахсонеро, ки омӯзиш оранд, барангезед, то дар ин моҳ маслиҳатҳои китоби «Мактаби таълими мавъиза»-ро, ки дар саҳифаҳои 261, 262 навишта шудаанд, истифода баранд.
- Омӯзиши Китоби Муқаддас дар ҷамъомад (30 дақ.): *fg* дарси 12
- Хулоса ва шарҳи кӯтоҳи барномаи оянда (3 дақ.)
- Суруди 51 ва дуо

## МАҲОРАТИ ХУДРО ДАР ХИЗМАТ БЕҲТАР МЕГАРДОНЕМ

### Ба воситаи китоби «Худро дар муҳаббати Худо нигоҳ доред» одамонро ба ҳақиқат ҷалб кунед



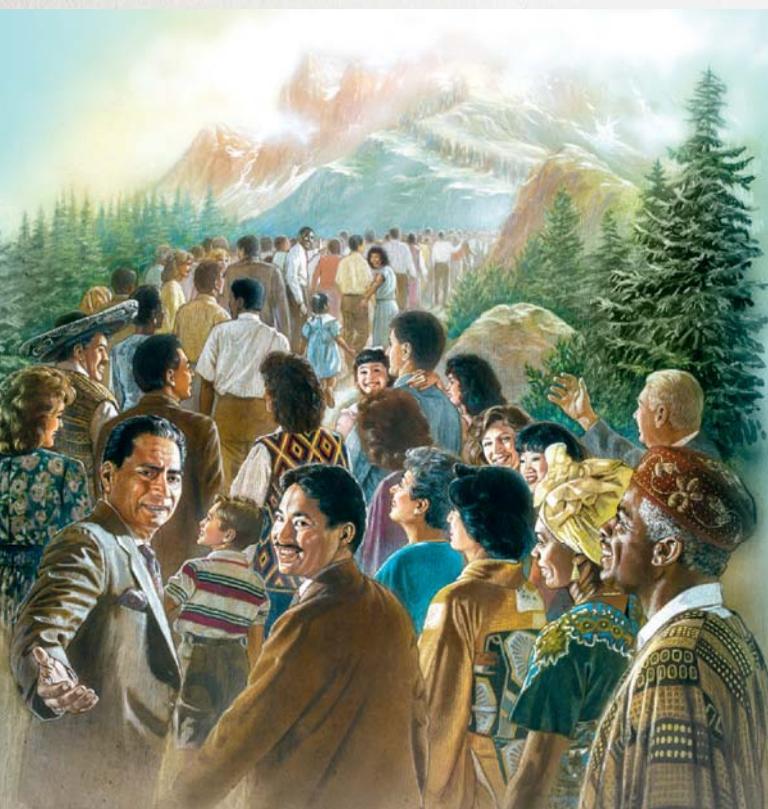
Китоби «Муҳаббати Худо»-ро бояд бо омӯзанда то охир омӯzed. Ҳатто агар омӯзанда таъмид гирад ҳам, омӯзишро бояд давом дод. То тамоm кардани китоб шумо метавонед вақт ва боздидро ҳисоб кунед.

**ЧАРО ИН МУҶИМ АСТ?** Барои Яхуваро ба таври дуруст ибодат кардан, одамон бояд бо талаботи ӯ шинос шаванд ва ба он мувофиқат кунанд (Иш 2:3, 4). Китоби «Муҳаббати Худо» баъди «Таълимот» китоби дуюм барои омӯзиш аст. Он ба омӯзандагон ёрдам мекунад, ки дар зиндагиашон истифода бурдани принципҳои Китоби Муқаддасро ёд гиранд (Ибр 5:14). Вақти таълимдиҳӣ мо бояд кӯшиш кунем, ки мавзӯ ба дили омӯзанда таъсир кунад ва дар дилаш хоҳиши амал кардан пайдо шавад (Рм 6:17).

#### ИНРО ЧӢ ТАВР БОЯД КАРД?

- Нағз тайёри бинед ва дар вақти тайёри ниёзҳои омӯзандаро дар хотир доред. Саволҳое диҳед, ки ба шумо барои фаҳмидани фикри омӯзанда ёрдам кунанд (Мс 20:5; *be-U* саҳ. 259).
- Аз чорҷубаҳое, ки дар даруни боб оварда шудаанд, истифода баред ва ба омӯзанда ёрдам кунед, ки фоидаи ба кор бурдани принципҳои Китоби Муқаддасро дарк кунад.
- Дар масъалаҳое, ки аз вичдони кас вобастаанд, ба омӯзанда ёрдам кунед, то мулоҳиза кунад, лекин ба ҷои вай қарор қабул накунад (Ғл 6:5).
- Боодобона фаҳмед, ки оё ба омӯзандагон барои ба кор бурдани ягон принципи Китоби Муқаддас кумак лозим аст ё не. Баъд уро меҳрубонана барангезед, ки аз муҳаббат ба Яхува дар ҳаёти худ дигаргунӣ дарорад (Мс 27:11; Юҳ 14:31).

## ИШАӢ 1-5 | «БиӢед ба кӯҳи Худованд... бароем»



2:2, 3

## «Дар айёми охир»

- Дар замоне, ки мо ҳозир зиндагӣ мекунем

## «Кӯҳи хонаи Худованд»

- Ибодати поки Яхува, ки аз дигар тарзҳои ибодат баландтар аст

## «Ҳамаи халқҳо сӯи он равона хоҳанд шуд»

- Касоне, ки ибодати покро қабул мекунанд, дар ягонагӣ чамъ мешаванд

## «БиӢед, ба кӯҳи Худованд... бароем»

- Парастандагони ҳақиқии Худо дигаронро даъват мекунанд, то ба онҳо ҳамроҳ шаванд

## «Ӯ тариқҳои Худро ба мо таълим диҳад, ва мо ба роҳҳои Ӯ равона шавем»

- Яхува ба воситаи Каломаш ба мо роҳи ростро нишон медиҳад ва ёри мерасонад, ки бо он равем

2:4

## «Чангро дигар таълим нахоҳанд гирифт»

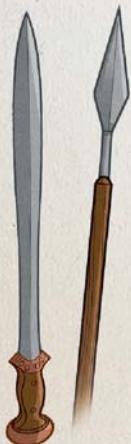
- ИшаӢ гуфт, ки халқи Худо яроку аслиҳаи чангиро ба асбобҳои деҳқонӣ табдил медиҳанд ва аз пайи сулҳ мешаванд. Дар замонҳои ИшаӢ ин асбобҳо чӣ буданд?

## «Шамшерҳои худро ба амочҳо»

- 1 Амоч асбобест, ки қисми поза буда бо он заминро шудгор мекарданд. Баъзе амочҳо аз мис ё биринҷ сохта мешуданд (1Пш 13:20).

## «Найзаҳои худро ба досколаҳо»

- 2 Досколаҳо шояд мисли корди қач, мисли дос буданд ва барои буридани навдаҳои ангур истифода мешуданд (Иш 18:5).



- Суруди 43 ва дуо
- Пешгуфтор (3 дақ. ё камтар)

**ГАНЧӢОИ КАЛОМИ ХУДО**

- «Масеҳ пешгӯиро ичро кард» (10 дақ.)  
Иш 9:1, 2 — Дар Ҷалил мавъиза кардани Масеҳ пешгӯйи шуда буд (*w11* 15.8 сах. 12, сарх. 13; *ip-1-U* 124–128, сарх. 13–17)  
Иш 9:6 — Ӯ дар оянда соҳиби вазифаҳои бисёр мешавад (*w14* 15.2 сах. 12, сарх. 18; *w07-U* 15.5 сах. 6)  
Иш 9:7 — Ӯ бар замин сулҳу адолат меорад (*ip-1-U* сах. 132, сарх. 28, 29)
- Ҷустуҷӯи ганҷҳои рӯҳонӣ (8 дақ.)  
Иш 7:3, 4 — Барои чӣ Яхува ба шоҳи бад, Оҳоз, дастӣ ёрӣ дароз кард? (*w06-U* 1.12 сах. 9, сарх. 4)  
  
Иш 8:1–4 — Чӣ тавр ин пешгӯйи ичро шуд? (*it-U* Исаия, Семья Исаии («ИшаӢӢ», «Оилаи ИшаӢӢ»); *ip-1-U* сах. 111, 112, сарх. 23, 24)

Ман дар бораи Яхува чӣ фаҳмидам?

Қадам фикрҳои дар хизмат истифода бурда метавонам?

- Хониши Китоби Муқаддас (4 дақ. ё камтар): Иш 7:1–17

**ДАР КОРИ МАВЪИЗА БОӢАЙРАТ БОШЕД**

- Сӯҳбати аввал (2 дақ. ё камтар): Пешниҳоди 1. Барои боздид асос гузоред.
- Боздид (4 дақ. ё камтар): Бо касе, ки дар асоси Пешниҳоди 1 гап заед, сӯҳбатро давом диҳед. Барои боздиди навбатӣ асос гузоред.
- Омӯзиши Китоби Муқаддас (6 дақ. ё камтар): *lv* сах. 34, сарх. 18. Нишон диҳед, ки чӣ тавр ба дили омӯзанда роҳ ёфтани мумкин аст.

**БА МАСЕӢ ПАЙРАВИ КУНЕД**

- Суруди 10
- «Инак ман ҳозирам, маро бифирист!» (Иш 6:8). (15 дақ.) Муҳокима. Аз сайтамон видеонавори «Ба ҷое, ки ба воизон ниёзи қалон аст, мекуҷем»-ро монед.
- Омӯзиши Китоби Муқаддас дар ҷамъомад (30 дақ.): *fg* дарси 13, сарх. 1–4
- Хулоса ва шарҳи кӯтоҳи барномаи оянда (3 дақ.)
- Суруди 27 ва дуо

ИШАӢӢ 6–10 | Масеҳ пешгӯиро ичро кард

Пайғамбар ИшаӢӢ садсолаҳо пеш аз таваллуди Исо пешгӯйи кард, ки Масеҳ дар «он тарафи Ӯрдун, Ҷалили халқҳо» мавъиза мекунад. Исо дар саросари Ҷалил хушхабарро мавъиза карда ин пешгӯиро ичро кард (Иш 9:1, 2).



Аввалин бор муъҷизаи нишон медиҳад (Қоно) (Юҳ 2:1–11).



Ҳаввориёнашро интиҳоб кард (назди Кафарнаҳум) (Мқ 3:13, 14).



Мавъизаи болои кӯҳро гуфт (назди Кафарнаҳум) (Мт 5:1–7:27).



Писари яғонаи бевазанро зинда кард (Ноин) (Лқ 7:11–17).



Баъд аз зинда шуданаш бо зиёда аз 500 шогирдаш вохӯрд (Ҷалил) (1Қр 15:6).



## «Инак ман ҳозирам, маро бифирист»!

Ҳамаи мо бояд аз Ишаъё ибрат гирем. Ҳарчанд ӯ пурра наредонист, ки вазифааш аз чӣ иборат мешавад, имонашро нишон дод ва барои иҷрои хости Худо тайёр буд (Иш 6:8). Оё шумо метавонед корҳои худро тавре ҷо ба ҷо кунед, то дар ҷое, ки дар он воизон хеле даркоранд, хизмат кунед? (Зб 109:3). Албатта, пеш аз кӯчидан шумо бояд «аввал нишаста харчи онро ҳисоб» кунед (Лқ 14:27, 28). Лекин кӯшиш кунед, ки бо тайёри ва омодагӣ ба Худо қурбонӣ оваред (Мт 8:20; Мқ 10:28–30). Чи хеле ки дар видеонавори «Ба ҷое, ки ба воизон ниёзи калон аст, мекуҷем», гуфта шуда буд, баракатҳое, ки мо аз хизмат ба Яҳува мегирем, ба ҳама кӯшишу қурбониҳо меарзанд.

### БАЪД АЗ ТАМОШО КАРДАНИ ВИДЕО, БА ИН САВОЛҲО ҶАВОБ ДИҲЕД:

- Барои ба Эквадор кӯчидан оилаи Уилямсҳо аз баҳри чӣ гузаштанд?

- 
- Пеш аз кӯчидан онҳо чиро ба назар гирифтанд?

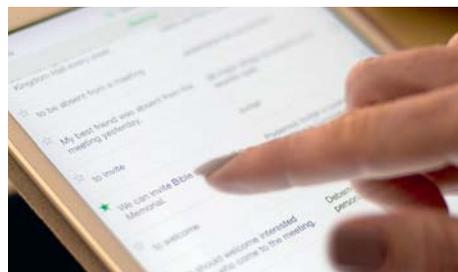
- 
- Онҳо соҳиби кадом баракатҳо шуданд?

- 
- Дар бораи ҷойҳое, ки ниёз ба воизон бештар аст, аз қучо маълумот гирифтани мумкин аст?

### ДАР ВАҚТИ ИБОДАТИ ОИЛАВИИ НАВБАТӢ ИН САВОЛҲОРО ДИДА БАРОЕД:

- Чӣ тавр мо якҷоя бо оиламон доираи хизматамонро васеъ карда метавонем? (*km* 8.11 4–6)

- 
- Агар мо дар он ҷое, ки воизон хеле даркоранд, хизмат карда натавонем, чӣ тавр ба ҷамъомади худ ёрдам карда метавонем? (*w16.03* 23–25)



- Суруди 47 ва дуо
- Пешгуфтор (3 дақ. ё камтар)

### ГАНЧӢОИ КАЛОМИ ХУДО

- «Замин аз шинохтани Яхува пур мешавад» (10 дақ.)  
Иш 11:3–5 — Адолат то абад мемонад (*ip-1-U* саҳ. 160, 161, сарх. 9–11)  
Иш 11:6–8 — Байни одамон ва ҳайвонот сулҳу оромӣ мешавад (*w12* 15.9 саҳ. 9, 10, сарх. 8, 9)  
Иш 11:9 — Тамоми одамон бо талаботи Яхува шинос мешаванд (*w16.06* саҳ. 8, сарх. 9; *w13-U* 1.6 саҳ. 7)
- Чустуҷӯи ганҷҳои рӯҳонӣ (8 дақ.)  
Иш 11:1, 10 — Ба кадом маъно Исои Масеҳ «навдае аз тани Йисой» ва ҳамчунин ниҳоле, ки «аз решаҳои сабзида»-аст, мебошад? (*w06-U* 1.12 саҳ. 9, сарх. 6)  
  
Иш 13:17 — Ба кадом маъно модҳо «нуқраро писанд» намекарданд ва «ба тилло рағбат» надоштанд? (*w06-U* 1.12 саҳ. 10, сарх. 10)

Ман дар бораи Яхува чӣ фаҳмидам?

Кадам фикрҳои дар хизмат истифода бурда метавонам?

- Хониши Китоби Муқаддас (4 дақ. ё камтар):  
Иш 13:17–14:8

### ДАР КОРИ МАВӢИЗА БОӢАЙРАТ БОШЕД

- Сӯҳбати аввал (2 дақ. ё камтар): Як 1:13. Ҳақиқатро таълим диҳед.
- Боздид (4 дақ. ё камтар): В3 8:9; 1Юх 5:19. Ҳақиқатро таълим диҳед.
- Омӯзиши Китоби Муқаддас (6 дақ. ё камтар):  
*Iv* саҳ. 54, сарх. 9. Нишон диҳед, ки чӣ тавр ба дили омузанда роҳ ёфтан мумкин аст.

### БА МАСЕӢ ПАЙРАВИ КУНЕД

- Суруди 24
- «Дониш дар бораи Худо бар зидди наҷодпарастӣ» (15 дақ.) Муҳокима. Аз сайтамон видеонавори «Чони ва Гидеон: аввал душман буданд, ҳоло бародаронанд»-ро монед.
- Омӯзиши Китоби Муқаддас дар чамъомад (30 дақ.):  
*fg* дарси 13, сарх. 5–8
- Хулоса ва шарҳи кӯтоҳи барномаи оянда (3 дақ.)
- Суруди 16 ва дуо

## Дониш дар бораи Худо бар зидди наҷодпарастӣ

Яхува рӯйбин нест (Ам 10:34, 35). Дар назари Ӯ «ҳамаи қабилаҳо ва сибтҳо, ва қавмҳо ва забонҳо» баробаранд (Вх 7:9). Масеҳиёни ҳақиқӣ набояд миллатпараст, маҳалчӣ ё шиносбоз бошанд (Яқ 2:1–4). Яхува ба воситаи ташкилоташ моро таълим медиҳад. Ин ба мо ёрдам кард, ки хислатҳои монро дигар кунем ва дар биҳишти рӯҳонӣ зиндагӣ кунем (Иш 11:6–9). Вақте мо кӯшиш мекунем, ки ҳар як нишонаи рӯйбиниро аз дилам решакам кунем, нишон медиҳем, ки ба Худо писанд омадан мехоҳем (Эф 5:1, 2).



### ВИДЕОНАВОРИ «ЧОНИ ВА ГИДЕОН: АВАЛ ДУШМАН БУДАНД, ӢОЛО БАРОДАРОНАНД»-РО ТАМОШО КУНЕД ВА БА ИН САВОЛӢО ӢАВОБ ДИӢЕД:

- Ӣарчанд одамон ноинсофию миллатчигиро бартараф карда наметавонанд, чаро боварӣ доштан мумкин аст, ки таълими Яхува аз ин ҷиҳат болотар аст?
- Аз бародарии умумиҷаҳонӣ чӣ ба шумо маъқул аст?
- Вақте мо ягонагиро байни хоҳару бародарон нигоҳ медорем, чӣ тавр Яхуваро ҷалол медиҳем?

## ИШАӒӒ 11–16 | Замин аз шинохтани Яхува пур мешавад



11:6–9

Чӣ тавр ин пешгӯӣ ба исроилиён дахл дошт?

- Вақти баргаштан аз Бобил, ҳангоми зиндагӣ дар замини ваъдашуда, ба исроилиён аз тарафи ҳайвоноти ваҳшӣ хатар таҳдид намекард (Эз 8:21, 22).

Чӣ хел ин пешгӯӣ ба рӯзҳои мо дахл дорад?

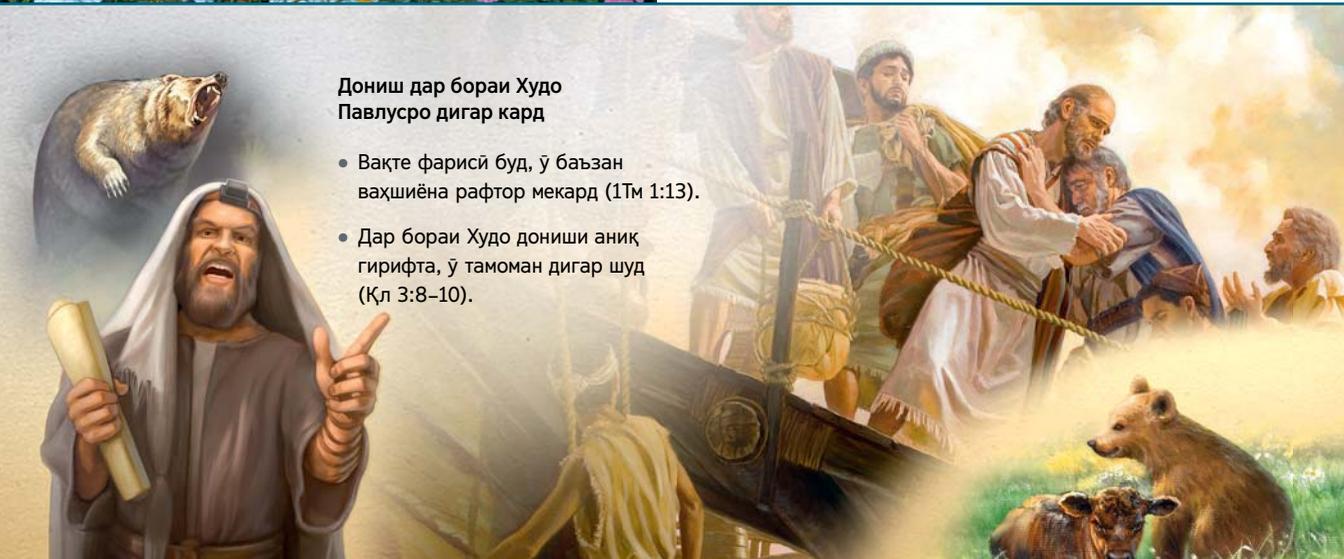
- Дониш дар бораи Яхува шахсияти моро дигар кардааст. Касоне, ки пештар бадқаҳр буданд, орому сулҳчӯ шуданд. Дониш дар бораи Худо биҳишти рӯҳониро ба вучуд овард.

Чӣ тавр ин пешгӯӣ дар оянда иҷро мешавад?

- Тамоми замин биҳишт мешавад. Ҳамаи мо, чи хеле ки Худо аз аввал мехост, дар сулҳу оромӣ зиндагӣ мекунем. Ягон одам, ҳайвон ва ё дигар офарида зарар намерасонад.

Дониш дар бораи Худо  
Павлусро дигар кард

- Вақте фарисӣ буд, ӯ баъзан ваҳшиёна рафтор мекард (1Тм 1:13).
- Дар бораи Худо дониши аниқ гирифта, ӯ тамоман дигар шуд (Қл 3:8–10).



- Суруди 42 ва дуо
- Пешгуфтор (3 дақ. ё камтар)

**ГАНЧҶОИ КАЛОМИ ХУДО**

- «Суиистифода аз ҳокимият ба аз даст додани он меорад» (10 дақ.)

Иш 22:15, 16 — Шебно аз мартабаи худ суиистифода кард (*ip-1-U* сах. 238, сарх. 16, 17)

Иш 22:17–22 — Яхува ҷои Шебно ба Элқим дод (*ip-1-U* сах. 238, 239, сарх. 17, 18)

Иш 22:23–25 — Мо аз ҳаёти Шебно дарси муҳиме мегирем (*w07-U* 15.1 сах. 8, сарх. 6; *ip-1-U* сах. 240, 241, сарх. 19, 20)

- Чустуҷӯи ганҷҳои рӯҳонӣ (8 дақ.)

Иш 21:1 — Кадом ҷой «биёбони назди баҳр» буд ва чаро? (*w06-U* 1.12 сах. 11, сарх. 2)

Иш 23:17, 18 — Чи тавр молҳои Сур ба «Худованд бахшида хоҳад шуд»? (*ip-1-U* сах. 253, 254, сарх. 22–24)

Ман дар бораи Яхува ҷӣ фаҳмидам?

Кадом фикрхоро дар хизмат истифода бурда метавонам?

- Хониши Китоби Муқаддас (4 дақ. ё камтар): Иш 17:1–14

**ДАР КОРИ МАВЪИЗА БОҒАЙРАТ БОШЕД**

- **Сӯҳбати аввал** (2 дақ. ё камтар): *bh*. Барои аз рӯи ин китоб сар кардани омӯзиш видеонавори «Чаро Китоби Муқаддасро бояд омӯхт?»-ро монед. Китобро аз таҷҳизоти электрониатон нишон диҳед ва барои боздид асос гузоред. (Видеонаворро дар вақти баромадатон пурра намонед.)

- **Боздид** (4 дақ. ё камтар): *bh*. Дар назди дар омӯзиши Китоби Муқаддасро сар кунед ва барои боздиди навбати асос гузоред.

- **Омӯзиши Китоби Муқаддас** (6 дақ. ё камтар): *lv* сах. 151, сарх. 10, 11. Нишон диҳед, ки ҷӣ тавр ба дили омӯзанда роҳ ёфтан мумкин аст.

**БА МАСЕҶ ПАЙРАВИ КУНЕД**

- Суруди 44
- **Оё шумо ҳушёр бедор ҳастед?** (8 дақ.) Нутқи пири чамъомад, ки ба маҷаллаи «Бурчи дидбонӣ» аз 15 марти соли 2015 асос ёфтааст. Ҳамаро барангезед, ки мисли посбоне, ки Ишаъё дар рӯёй дид ва панҷ бокирае, ки Исо тасвир карда буд, ҳушёр ва бедор бошанд (Иш 21:8; Мт 25:1–13).

- **Пешравиҳо дар ташкилот** (7 дақ.): Видеонавори «Пешравиҳо дар ташкилот» барои моҳи декабрро монед.

- **Омӯзиши Китоби Муқаддас дар чамъомад** (30 дақ.): *fg* дарси 14, сарх. 1–7

- Хулоса ва шарҳи кӯтоҳи барномаи оянда (3 дақ.)
- Суруди 53 ва дуо

ИШАЪЁ 17–23 | Суиистифода аз ҳокимият ба аз даст додани он меорад

Шебно, ки «нозири боргоҳ» номида шудааст, аз афташ, нозири хонаи подшоҳ Ҳизқиё буд. Ӯ баъд аз подшоҳ шахси дуҷум буд ва вазифаи бисёрро ба ўҳда дошт

**22:15, 16**

- Шебно вазифа дошт, ки ба халқи Яхува ғамхорӣ кунад
- Ӯ барои худ шўҳрат мечуст

**22:20–22**

- Яхува ба ҷои Шебно Элқимро таъин кард
- Ба Элқим «калиди хонадони Довуд» дода шуд, ки рамзи ҳокимият ва қудрат буд

**Дар ин бора фикр кунед:**  
 Ҷӣ хел Шебно метавонист аз ҳокимияташ истифода бурда ба дигарон ёрдам кунад?

